

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 17/2015

**ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα Δ')**

Συνεδρίαση της 20^{ης} Ιανουαρίου 2015

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Χρυσαφούλα Αυγερινού, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Στέφανος Δέτσης, Γεώργιος Κανελλόπουλος, Αικατερίνη Γρηγορίου, Γαρυφαλλιά Σκιάνη, Δήμητρα Κεφάλα, Ευστράτιος Συνοίκης, Παναγιώτης Παππάς, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Νικόλαος Μουκαζής, Πάρεδρος ΝΣΚ (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός Ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. πρωτ. 3342.3/01/23-06-2014 έγγραφο του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου/Δνση Θαλασσιών Συγκοινωνιών / Τμήμα Δ' (Θαλάσσιου Τουρισμού).

Περίληψη Ερωτήματος: α) Ποια είναι η ημερομηνία μεταβολής της κυριότητας του επαγγελματικού πλοίου αναψυχής «B.....», Ν.Α. 189, προκειμένου να εξετάσει η ερωτώσα Υπηρεσία εάν η μεταβίβαση της κυριότητας του εν λόγω πλοίου δηλώθηκε εντός της τασσομένης από τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 2 του ν. 2743/1999 (Α' 211) προθεσμίας και β) Σε περίπτωση που η μεταβίβαση της κυριότητας στην κ. «E.....» επήλθε πριν το έτος 2000, η Υπηρεσία πρέπει να προβεί στην ακύρωση της εκδοθείσας στο όνομα της αρχικής πλοιοκτήτριας του πλοίου εταιρείας με την επωνυμία «N.....» επαγγελματικής άδειας του ν. 2743/1999;

Επί των ως άνω ερωτημάτων το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ') γνωμοδότησε ως ακολούθως:

I. Ιστορικό

Με το υπ' αριθμ. πρωτ. 3342.3/01/23-6-2014 έγγραφό της η ερωτώσα υπηρεσία (Δ/νση Θαλασσίων Συγκοινωνιών του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου) εκθέτει τα εξής:

«... - 21-05-1991 εκδόθηκε από την ΥΕΝ/ΔΛΑ Β' η αριθ. 3124.1/3867/1991 Απόφαση Αναγνώρισης του Τουριστικού Πλοίου «B.....» Μηολογίου ΛΑΥΡΙΟΥ 189 ως Επαγγελματικού, πλοιοκτησίας «N.....» με Νόμιμο Εκπρόσωπό της τον κ. Π....., η οποία ανανεωνόταν κανονικά σύμφωνα με το Ν. 438/76 (256 Α') ο οποίος καταργήθηκε από το Ν. 2743/99.

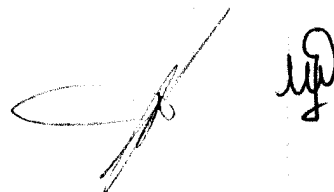
- 18-08-2000 εκδόθηκε από την Υπηρεσία μας η αριθ. Φ 3344.1/2433/2000 Άδεια του Επαγγελματικού Πλοίου Αναψυχής «B.....» με Μηολόγιο ΛΑΥΡΙΟΥ 189, πλοιοκτησίας «N.....» σε αντικατάσταση της αριθ. 3124.1/3867/1991 και σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2743/1999.

- 05-04-2001 κατατέθηκε αίτηση στην Υπηρεσία μας προκειμένου να γίνει Σημείωση επί της άδειας σχετικά με την ανακαταμέτρηση και καταχώριση του ολικού μήκους του πλοίου, η οποία και κατεγράφη στην άδεια.

- 08-08-2005 πέντε έτη μετά την έκδοση της Άδειας, κατατέθηκε στην Υπηρεσία μας η αριθ. 4156/08-08- 2005 αίτηση Τακτικής Θεώρησης (μέσω πληρεξουσίου δικηγόρου της εταιρείας) την οποία η Υπηρεσία μας χορήγησε για μια πενταετία, δηλαδή έως 18-08-2010.

- 10-08-2010 πέντε έτη μετά την πρώτη Τακτική Θεώρηση της Άδειας, κατατέθηκε στην Υπηρεσία μας η αριθ. 3002/ 10-08-2010 αίτηση 2^{ης} Τακτικής Θεώρησης (μέσω πληρεξουσίου δικηγόρου της εταιρείας) την οποία η Υπηρεσία μας χορήγησε για μια πενταετία, δηλαδή έως 18-08-2015.

Να σημειωθεί ότι από τα ΕΕΠΣΕΠΑ (Ειδικά Έντυπα Πληροφοριακών Στοιχείων Επαγγελματικού Πλοίου Αναψυχής) που κατατέθηκαν στην Υπηρεσία μας προκειμένου να μετρηθούν-ελεγχθούν οι απαιτούμενες ναυλώσεις για τις δύο Τακτικές Θεωρήσεις, Εκναυλωτής παρουσιάζεται η πλοιοκτήτρια «N.....» και Ναυλωτής στην μεν 1^η Τακτική Θεώρηση αποκλειστική ναυλώτρια η κα Εντ....., ενώ στα αντίστοιχα της 2^{ης} θεώρησης, ομοίως Εκναυλωτής παρουσιάζεται η πλοιοκτήτρια «N.....», ενώ ως Ναυλωτής από τις 33 εγγραφές ναύλων, στις 19

εξ αυτών παρουσιάζεται η κα Εντ.....

- 06-03-2014, κατατέθηκε αίτηση στην Υπηρεσία μας από τον κ. Αθ...Εμ..... εξουσιοδοτημένο από την κα Εντ....., προκειμένου να γίνει Σημείωση επί της Άδειας που μεταξύ άλλων αφορά και σε αλλαγή πλοιοκτησίας.

Κατά την διάρκεια του ελέγχου των υποβαλλόμενων δικαιολογητικών από την Υπηρεσία μας, διαπιστώθηκε ότι στο Έγγραφο Εθνικότητας του πλοίου που εκδόθηκε την 21-02-2014 στο Λαύριο και το οποίο αποτελεί το πλέον βασικό παραστατικό για την αλλαγή πλοιοκτησίας, υπάρχει σημείωση από την Νηολόγο, όπου αναφέρεται το εξής: «ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΤΗΣΗ ΛΟΓΩ ΧΡΗΣΙΚΤΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗ ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΙΑ ΑΠΟ «B.....» σε «A.....».

Η Υπηρεσία μας στο πλαίσιο αναζήτησης πρόσθετων στοιχείων σχετικά με την κτήση λόγω χρησικτησίας, καθώς δεν προέκυπτε από τα τηρούμενα στο αρχείο μας στοιχεία, ήρθε σε προφορική επικοινωνία τόσο με την Νηολόγο Λαυρίου όσο και με τον κ. Αθ....., ο οποίος μας προσκόμισε τα παρακάτω επιπλέον παραστατικά:

1. Την αριθ. 5257/31-05-2011 Απόφαση Πρωτοδικείου Πειραιώς .
2. Την αριθ.1194/03-11-2011 Έφεση Ενώπιον του Εφετείου Πειραιώς του Ν.Κατσ..... (πληρεξούσιο δικηγόρο της «N.....» ΚΑΤΑ της ΕΔ..... και ΚΑΤΑ της 5257/2011 Οριστικής Απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Πειραιώς .
- 3.Την από 16-10-2012 ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ του Ν. ΚΑΤΣ..... τόσο από (α) από το Δικόγραφο ασκηθείσης Εφέσεως και (β) από το Δικαίωμα κάθε τακτικού και εκτάκτου Ένδικου Μέσου ΚΑΤΑ της ΕΔ..... και ΚΑΤΑ της 5257/2011 Οριστικής Απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Πειραιώς.

Από την ανάγνωση των παραπάνω προκύπτουν τα εξής :

- 1.Την 15-4-1995 η κυρία Εντ..... αγόρασε από την εταιρεία με την επωνυμία «N.....» το υπό ελληνική σημαία «B.....» Ν. ΛΑΥΡΙΟΥ 189 κατά ποσοστό 50% εξ αδιαιρέτου, ενώ την 30-09-1997 αγόρασε από τον κ. Πε..... το λοιπό εξ αδιαιρέτου ποσοστό επί του ανωτέρω πλοίου.
- 2.Στη συνέχεια και σύμφωνα με τα μνημονευόμενα στην σχ. 1 Απόφαση των παραστατικών του ιστορικού, μετά την ολοκλήρωση της πώλησης παρέλειψε να

καταθέσει τα σχετικά έγγραφα στην αρμόδια Υπηρεσία του Λ/Χ ΛΑΥΡΙΟΥ και να μεταγράψει τον τίτλο κτήσεως του σχετικού πλοίου στο όνομά της.

3. Η Υπηρεσία μας, μη έχοντας γνώση για τα παραπάνω, το 2000 εξέδωσε επαγγελματική Άδεια του εν λόγω σκάφους στην εταιρεία «N.....» βάσει του από 21-02-2014 Εγγράφου Εθνικότητας και προέβη σε δύο Τακτικές Θεωρήσεις βάσει των οποίων η εν λόγω Άδεια θα βρισκόταν σε ισχύ έως την 18-08-2015, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.2743/1999.

Σήμερα και λόγω της έκδοσης του Ν.4256/2014 η ισχύς της άδειας παρατείνεται μέχρι την αίτηση καταχώρισης του πλοίου στο Μητρώο του άρθρου 2.

4. Με την αριθ. 1 σχετική Απόφαση Πρωτοδικείου Πειραιώς, η κα Εντ..... ήδη από την 30-09-1997 νέμεται αδιαλείπτως το πλοίο «B.....».....».

Με βάση το ανωτέρω ιστορικό υποβλήθηκε το υπό εξέταση ερώτημα.

II. Νομοθετικό Πλαίσιο

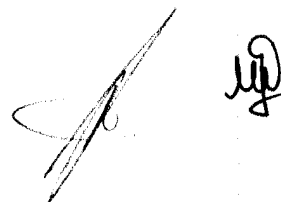
α. Το β.δ. της 10/17-7-1910 «Περί βιβλίων, νηολογίων, Ναυτικών Υποθηκολογίων ... κ.λ.π» ορίζει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

Στο άρθρο 2 «Τα νηολόγια, τα υποθηκολόγια, τα βιβλία εκθέσεων, και τα βιβλία κατασχέσεων εισί δημόσια βιβλία, ων έκαστος δύναται να λάβη γνώσιν, του ναυτικού υποθηκοφύλακος υποχρεουμένου να λάβη τα κατάλληλα μέτρα προς αποτροπήν πάσης βλάβης των βιβλίων τούτων, ως και του τηρούντος το νηολόγιον».

Στο άρθρο 29 «Έκαστον πλοίον λαμβάνει εν τω νηολογίω ίδιον φύλλον, εκ δύο σελίδων, αποτελουσών εν πρόσωπον, απαρτίζον την μερίδα του πλοίου. Το φύλλον φέρει εν επικεφαλίδι 1) τον αύξοντα αριθμόν του νηολογίου, 2) το όνομα του πλοίου, 3) το διεθνές αυτού σήμα,.....

Η πρώτη σελίς εκάστου φύλλου διαιρείται εις τρεις στήλας. Εν τη πρώτη στήλη αναγράφεται ο αύξων αριθμός των πράξεων. Εν τη δευτέρα πάσα πράξις εγγραφής πλοίου, το πρώτον νηολογουμένου εν ελληνικώ νηολογίω, ως και πάσα πράξις μεταβιβάσεως εν όλω ή εν μερει πλοίου, τηρουμένων των διατάξεων των άρθρ. 31- 32 του παρόντος.....».

Στο άρθρο 31 «Η κατά το άρθρ. 29 εν τη δευτέρα στήλη εγγραφή γίνεται υπό του τηρούντος το νηολόγιον, δια πράξεως, αναγραφομένης εν τω νηολογίω

κατά χρονολογικήν τάξιν, συναπτός, άνευ κενών διαστημάτων, και περιεχούσης
α) το όνομα, το επώνυμον του πλοιοκτήτου ή εκάστου αυτών, αν ώσι πολλοί ή,
προκειμένου περί εμπορικής εταιρείας, την εταιρικήν επωνυμίαν, την έδραν της
εταιρείας, και το όνομα και επώνυμον του εκπροσωπούντος αυτήν, β) το
έγγραφον εφ' ού στήριζεται η απόκτησις ή η μεταβίβασις της κυριότητος του
πλοίου, μετά συνοπτικής περιλήψεως του περιεχομένου αυτού, και επί μεν
συμβολαιογραφικού εγγράφου αναγράφεται ο αύξων αριθμός, η χρονολογία, το
όνομα, το επώνυμον, και η έδρα του συμβολαιογράφου, επί δε ιδιωτικού
εγγράφου η χρονολογία και ο τόπος της συντάξεως» και

Στο άρθρο 38 «Προς βεβαίωσιν της ελληνικής ιθαγενείας του το πρώτον
νηολογουμένου πλοίου, εκδίδεται "έγγραφον εθνικότητος",.....»

β. Ο Κώδικας Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου (ν.δ. 187/1973 Α' 261) ορίζει,
μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

Στο άρθρο 6 «1. Η αναγνώρισις πλοίου ως ελληνικού συντελείται δια της
εγγραφής αυτού εις νηολόγιον, τηρούμενον υπό Λιμενικής Αρχής εν τη ημεδαπή
ή τοιαύτης εν τη αλλαδαπή οριζομένης δια του Π. Διατάγματος, εκδιδομένου
προτάσει των Υπουργών Εξωτερικών και Ναυτιλίας – Μεταφορών και
Επικοινωνιών. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται, αι σχετικαί διατάξεις του Κώδικος
Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου» και

Στο άρθρο 7 «1. Υπό της αναγνωρισάσης το πλοίον Αρχής εκδίδεται
έγγραφον εθνικότητος περιλαμβάνον τα κύρια χαρακτηριστικά εξειδικεύσεως του
πλοίου (όνομα, χωρητικότης, αριθμός και λιμήν νηολογήσεως κ.λ.π. στοιχεία
πλοιοκτήτου».

γ. Ο Κώδικας Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου (ν. 3816/1958 Α' 32) ορίζει,
μεταξύ άλλων, τα εξής:

Στο άρθρο 2 «Το ελληνικόν πλοίον εγγράφεται εις νηολόγιον του κράτους.
Η πράξις της νηολογήσεως αναγράφει το όνομα και την ιθαγένειαν του
πλοιοκτήτου, διορισμό αντικλήτου κατοικούντος εν Ελλάδι, τον τίτλον της
κτήσεως κυριότητος, το όνομα του πλοίου, το διεθνές σήμα, τας επί τη βάσει
επισήμου καταμετρήσεως διαστάσεις και χωρητικότητα, το είδος της
κινητηρίου δυνάμεως, προκειμένου δε περί μηχανοκινήτου πλοίου και την

δύναμιν της μηχανής. Η πράξις της νηολογήσεως χρονολογείται και υπογράφεται υπό του φύλακος του νηολογίου. Κεκυρωμένον αντίγραφον του τίτλου της κυριότητος κατατίθεται και τηρείται παρά τω φύλακι του νηολογίου».

Στο άρθρο 6 «Προς μεταβίβασιν της κυριότητος πλοίου απαιτείται συμφωνία μεταξύ του κυρίου και του αποκτώντος ότι δια νόμιμον τινα αιτίαν μετατίθεται εις αυτόν η κυριότητα. Η συμφωνία γίνεται εγγράφως και υποβάλλεται εις καταχώρισιν εν τω νηολογίω. Άνευ της κατά το προηγούμενον εδάφιον εγγραφής δεν επέρχεται η μεταβίβασις της κυριότητος του πλοίου»

Στο άρθρο 8 «Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως αι διατάξεις των άρθρων 1192 έως 1195, 1197 και 1199 έως 1204 του Α.Κ.» και

Στο άρθρο 292 «Ο καλή τη πίστει και δυνάμει νομίμου τίτλου προσηκόντως εγγεγραμμένου νεμηθείς πλοίων επί τριετίαν γίνεται κύριος αυτού. Ο επί δεκαετίαν νεμόμενος πλοίων γίνεται κύριος αυτού».

δ. Ο ν. 2743/1999 «Πλοία αναψυχής και άλλες διατάξεις» (Α' 220) ορίζει, μεταξύ άλλων, τα εξής :

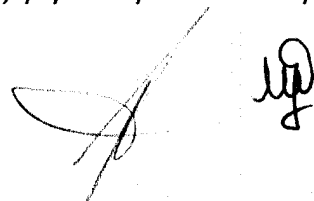
Στο άρθρο 1 « Για την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού, οι όροι που χρησιμοποιούνται έχουν την ακόλουθη έννοια: α) «Πλοίο αναψυχής»....., β) «Επαγγελματικό πλοίο αναψυχής»: Το πλοίο αναψυχής, που έχει μεταφορική ικανότητα μέχρι και σαράντα εννέα (49) επιβατών γ).....» και

Στο άρθρο 2 « 1.α.) Με άδεια του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, η οποία εκδίδεται ύστερα από αίτηση που καταθέτει στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας (Υ.Ε.Ν.) ο πλοιοκτήτης ή ο εφοπλιστής, μπορεί να χαρακτηριστεί ένα πλοίο αναψυχής επαγγελματικό. Η άδεια ισχύει για αόριστο χρόνο, με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στις παραγράφους 5 και 7 του άρθρου αυτού.

β) Με την αίτηση υποβάλλονται τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

αα) Επικυρωμένο αντίγραφο του εγγράφου εθνικότητας του πλοίου αναψυχής, από το οποίο προκύπτει η οριστική νηολόγησή του σε ελληνικό νηολόγιο ή σε νηολόγια που αναφέρονται στην παράγραφο 6 περίπτωση δ' του άρθρου 10.....

2. Η άδεια υπόκειται σε τακτική θεώρηση, από την αρμόδια Διεύθυνση του Υ. Ε. Ν. ανά πενταετία και ειδικότερα το τελευταίο εξάμηνο πριν από τη

συμπλήρωση πέντε ετών: αα) από την έκδοση ή ββ) την προηγούμενη θεώρηση ή γγ) τη λήξη της κατ' εξαίρεση θεώρησης που τυχόν έχει χορηγηθεί και εφόσον έχουν εκπληρωθεί οι όροι που καθορίζονται στις παραγράφους 6 και 7 του άρθρου 3....., 4....., 5....., 6. α) Αν αλλάξει η πλοιοκτησία ή ο εφοπλισμός ή μεταβληθούν τα στοιχεία του επαγγελματικού πλοίου αναψυχής που αναγράφονται στην άδεια, η μεταβολή σημειώνεται στην άδεια. **Για τη σημείωση της μεταβολής αυτής κατατίθεται από τον δικαιούχο σχετική αίτηση στην αρμόδια Διεύθυνση του Υ.Ε.Ν. εντός προθεσμίας τριάντα ημερών από την ημερομηνία που επήλθε η μεταβολή, στην οποία επισυνάπτονται η άδεια του επαγγελματικού πλοίου αναψυχής και τα δικαιολογητικά της παραγράφου 1 περίπτωση β' υποπεριπτώσεις αα' και ββ' του άρθρου αυτού.** Αν αλλάξει η πλοιοκτησία ή ο εφοπλισμός, επισυνάπτονται και τα δικαιολογητικά της παραγράφου 1 περίπτωση β' υποπεριπτώσεις γγ' και εε' του άρθρου αυτού. **7. Η άδεια παύει αυτοδικαίως να ισχύει εφόσον μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες δεν θεωρηθεί ή δεν ζητηθεί η καταχώριση αλλαγής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 2, 3, 4 και 6 του άρθρου αυτού.** Για την αυτοδίκαιη παύση εκδίδεται διαπιστωτική πράξη από την αρμόδια Διεύθυνση του Υ.Ε.Ν.....».

ε. Ο ν. 4256/2014 «Τουριστικά πλοία και άλλες διατάξεις» (Α' 92), ο οποίος ρυθμίζει σε νέα πλέον βάση τα ζητήματα των επαγγελματικών πλοίων αναψυχής, που διαθέτουν άδειες του καταργηθέντος δι' αυτού ν. 2743/1999 (Α' 211), ορίζει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

Στο άρθρο 2 «1. Εγκαθίσταται στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών «Μητρώο τουριστικών πλοίων και μικρών σκαφών» με σκοπό την καταχώριση του συνόλου των στοιχείων που απαιτούνται από τις αρμόδιες φορολογικές, τελωνειακές, ελεγκτικές υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών.....2. Στο Μητρώο της παραγράφου 1 καταχωρίζονται τουλάχιστον τα διεθνή διακριτικά, το όνομα, το είδος (ιδιωτικό, επαγγελματικό) το έγγραφο εθνικότητας.....η πλοιοκτησία και τα ποσοστά της.....τα στοιχεία του πλοιοκτήτη.....3.....4.....» ,

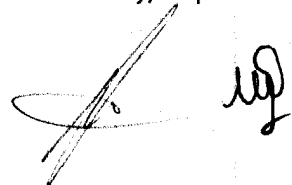
Στο άρθρο 15 « 1.α. Τα επαγγελματικά πλοία αναψυχής, τα οποία διαθέτουν άδειες του ν. 2743/1999 (Α' 211) για τις οποίες, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, δεν έχει συμπληρωθεί πενταετία από την έκδοση ή την τελευταία θεώρηση ή η τρίμηνη προθεσμία για την εκπρόθεσμη θεώρηση, μπορούν να συνεχίζουν την εκτέλεση συμβάσεων ολικής ναύλωσης (ναυλοσύμφωνα). Για το σκοπό αυτόν, παρατείνεται η ισχύς των αδειών του προηγούμενου εδαφίου μέχρι την ημερομηνία υποβολής αίτησης για την καταχώριση του επαγγελματικού πλοίου αναψυχής στο Μητρώο του άρθρου 2.....β. Η αίτηση για την καταχώριση στο Μητρώο των επαγγελματικών πλοίων της περίπτωσης α' υποβάλλεται μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από την ολοκλήρωση και θέση του σε λειτουργία στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου από τον πλοιοκτήτη ή τον εφοπλιστή ή νόμιμα εξουσιοδοτημένο από αυτούς πρόσωπο.....3. Με την καταχώριση στο Μητρώο του άρθρου 2 καταργείται η άδεια του ν. 2743/1999.....στ. Με τη λήξη της προθεσμίας της περίπτωσης β' παύει αυτοδίκαια να ισχύει κάθε άδεια της περίπτωσης α' για την οποία δεν έχει υποβληθεί αίτηση καταχώρισης στο Μητρώο.....» και

Στο άρθρο 39 «Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται τα άρθρα 1 έως 14 του ν. 2793/1999 (Α' 211), εκτός της παραγράφου 2 του άρθρου 8 και της παραγράφου 6 του άρθρου 9

III. Ερμηνεία διατάξεων

Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους, προκύπτουν τα ακόλουθα:

α. Το Νηολόγιο είναι ιδιαίτερο δημόσιο βιβλίο, που τηρείται στα Ελληνικά Λιμεναρχεία και εμφανίζει τα νομικά και πραγματικά περιστατικά των εγγραφόμενων σε αυτά πλοίων, πλωτών ναυπηγημάτων (κατηγορίας II και III) και ναυπηγουμένων πλοίων και τις μεταβολές τους. Διέπεται από τον ΚΙΝΔ (άρθρα 1-9) και το β.δ. της 10/17.7.1910, εμφανιζόμενα δε σ'αυτό χαρακτηριστικά του πλοίου είναι η κυριότητα (άρθρα 2-6 ΚΙΝΔ) και ο εφοπλισμός (άρθρο 105 ΚΙΝΔ), από πλευράς ιδιωτικού δικαίου, και η εθνικότητα του πλοίου, από πλευράς δημοσίου δικαίου (άρθρο 2 ΚΙΝΔ), η οποία

αποδεικνύεται με το, χορηγούμενο μετά τη νηολόγηση, έγγραφο εθνικότητας του πλοίου.

Στο έγγραφο εθνικότητας αναγράφεται, εκτός των άλλων στοιχείων, και το ονοματεπώνυμο των πλοιοκτητών του πλοίου μετά των ποσοστών εκάστου. Το έγγραφο αυτό κατά μία άποψη δεν αποτελεί τίτλο κτήσεως κυριότητας, αλλ' έχει αποδεικτικό χαρακτήρα της εθνικότητας του πλοίου και ουδόλως αφορά την επί του πλοίου κυριότητα (Βλ. Ν. Δελούκα, Ναυτικόν Δίκαιον, παρ. 40, σελ. 82, όπου και παραπομπές σε άλλους συγγραφείς), ενώ κατά την αντίθετη άποψη, το έγγραφον εθνικότητας αποτελεί και τίτλον ιδιοκτησίας του πλοίου (Βλ. Κ. Ρόκας, Ναυτικόν Δίκαιον, ημίτομος Α' (ανατύπωσις 1975) σελ. 50, υποσ. 22 ο.π. σε Αναστασιάδη σελ. 35-36, Σούρλο (Lyon – Caen et Renault) V (σελ. 85-86 σημ. γ').

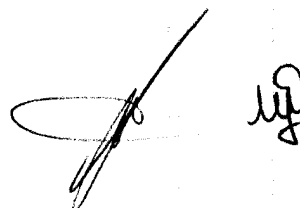
Ως νηολόγηση νοείται η εγγραφή του πλοίου σε νηολόγιο, που διενεργείται αυτεπάγγελτα ή με αίτηση του έλληνα κυρίου του πλοίου, ο οποίος απέκτησε την κυριότητα κατά πρωτότυπο ή παράγωγο τρόπο κτήσεως. Η εν λόγω πράξη, κατά το άρθρο 2 ΚΙΝΔ, χρονολογούμενη και υπογραφομένη από το νηολόγο, αναγράφει, μεταξύ άλλων, το όνομα και την ιθαγένεια του πλοιοκτήτη, τον τίτλο κτήσεως της κυριότητας, το όνομα του πλοίου και λοιπά στοιχεία.

Περαιτέρω, από το συνδυασμό των διατάξεων του ΚΙΝΔ και του β.δ. 10/17.7.1910 προκύπτει ότι, αφ' ενός εγγράφονται δηλωτικά (όχι συστατικά) οι εκ του νόμου καθολικές και οιονεί καθολικές διαδοχές και οι πρωτότυποι τρόποι κτήσεως κυριότητας (χρησικτησία, δήμευση, άλωση κ.λ.π) και αφ' ετέρου συστατικά (όχι δηλωτικά) οι συμβατικές μεταβιβάσεις και επιβαρύνσεις (ειδικές διαδοχές) πλοίου ή μεριδίου του εξ αδιαιρέτου. Κτήσεις κυριότητας πρωτότυποι δεν εγγράφονται στην υπάρχουσα μερίδα, αλλά οδηγούν στην δημιουργία («άνοιγμα») νέας μερίδας στο όνομα του κυρίου (Λ. Γεωργακόπουλος, Ναυτικό Δίκαιο σελ. 379). Συγκεκριμένα, ως προς την κτήση της κυριότητας του πλοίου με έκτακτη χρησικτησία, γίνεται δεκτό ότι αυτή δεν μεταγράφεται στο νηολόγιο, εάν δεν εκδοθεί σχετική τελεσίδικη δικαστική απόφαση (Βλ. Παναγιώτης Λύκος, Νηολόγια, Ναυτικά Υποθηκολόγια, Κατασχέσεις επί πλοίων, σελ. 55). Στην περίπτωση όμως που εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση αυτή μεταγράφεται, αφού

προσκομισθούν και τα υπόλοιπα δικαιολογητικά που προβλέπονται στην μεταβίβαση κυριότητας των κοινών διατάξεων (βλ. Νικόλαος Χαμηλάκης, τέως Νηολόγος, Εγχειρίδιο Νηολογίων, Ναυτικών Υποθηκολογίων και βιβλίο κατασχέσεων πλοίων, εκδ. 1994, σελ. 82).

β. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ΚΙΝΔ, η συμφωνία για τη μεταβίβαση της κυριότητας πλοίου γίνεται εγγράφως. Είναι δηλαδή το έγγραφο συστατικό στοιχείο της σύμβασης (βλ. Ν. Δελούκα, Ναυτικό Δίκαιο, εκδ. 2α παρ. 62 σελ. 113) όχι μόνο της εμπράγματης αλλά και της ενοχικής (Εφ. Πειρ. 74/2006 ΕΝΔ 2006. 2003, Εφ. Πειρ. 1131/2002 Πειρ. Νομ. 2003. 95). Το έγγραφο μπορεί να είναι ιδιωτικό ή συμβολαιογραφικό. Συνεπώς, για να υπάρχει έγκυρη σύμβαση πωλήσεως του πλοίου, πρέπει αυτή να καταρτισθεί εγγράφως, διαφορετικά είναι άκυρη (Εφ. Πειρ. 3751/1987 ΕΝΔ 1989.297), και να έχει γίνει η σχετική καταχώριση στο νηολόγιο. Χωρίς την εγγραφή αυτή δεν επέρχεται η μεταβίβαση της κυριότητας του πλοίου (βλ. Εφ. Πειρ. 1131/2002 ΠΕΙΡ. ΝΟΜΟΛ. 2003/95 ο.π. στις ΑΠ 708/1985 ΕΝΔ 15, 153, Εφ. Πειρ. 841/1984 ΕΝΔ 13, 27, Ρόκα Ναυτ. Δίκαιο παρ. 19 σελ. 73 επομ., Σταυροπούλου Ερμηνεία Εμπορικού και Ναυτικού Δικαίου, στο άρθρο 6 ΚΙΝΔ εδαφ. 20, 30, 3β), γεγονός, άλλωστε που συνάγεται και από τις, κατ' άρθρο 8 ΚΙΝΔ, αναλογικά εφαρμοστέες διατάξεις των άρθρων 1192 έως 1195, 1197 και 1199-1204 Α.Κ.

Εξάλλου, μεταξύ των τρόπων κτήσεως της κυριότητας πλοίου συμπεριλαμβάνεται και αυτός της χρησικτησίας, για την οποία ο ΚΙΝΔ ορίζει στο άρθρο 292. Ειδικότερα, ο ΚΙΝΔ θεσπίζει με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού την τριετή και με την παράγραφο 2 την δεκαετή χρησικτησία, χωρίς να χρησιμοποιεί τους όρους «τακτική» ή «έκτακτη» χρησικτησία. Συγκεκριμένα ο ΚΙΝΔ ορίζει μόνον τις βασικές προϋποθέσεις των δύο ειδών χρησικτησίας, δηλαδή τριετή διάρκεια νομής, τίτλο, καλή πίστη, εγγραφή του χρησιδεσπόζοντος στο νηολόγιο (ως προς την τακτική) ή μόνο δεκαετή διάρκεια νομής (ως προς την έκτακτη). Συνεπώς κατά τη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 292 ΚΙΝΔ, η δεκαετής νομή πλοίου δημιουργεί στο νομέα κυριότητα κατά τρόπο πρωτότυπο, ανεξάρτητα από τίτλο ή καλή πίστη, και παρά την έλλειψή τους. (βλ. Βασίλειος Κιάντος, Ιδιωτικών Ναυτικών Δίκαιον, έκδ. 1975 σελ. 59).

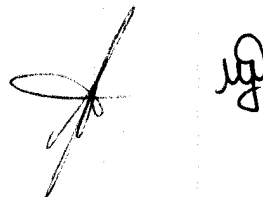

γ. Τέλος, για τον χαρακτηρισμό πλοίου αναψυχής ως επαγγελματικού απαιτείται η έκδοση, μετά από σχετική αίτηση του πλοιοκτήτη ή εφοπλιστή, αδειας από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Αιγαίου, η οποία ισχύει επ' αόριστον, με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στις παραγράφους 5 και 7 του άρθρου 2 του ν. 2743/1999 (Α' 145), με τις οποίες καθορίζονται αφ' ενός οι περιπτώσεις εκείνες στις οποίες παύει να ισχύει η ως άνω άδεια και αφ' ετέρου οι περιπτώσεις στις οποίες η άδεια παύει να ισχύει αυτοδικαίως. Μεταξύ των τελευταίων περιπτώσεων συμπεριλαμβάνεται και αυτή της παραγράφου 6 του άρθρου 2 του εν λόγω νόμου, σύμφωνα με την οποία επί μεταβολής της πλοιοκτησίας ή του εφοπλισμού ή των αναγραφόμενων στην άδεια στοιχείων του επαγγελματικού πλοίου γίνεται σχετική σημείωση στο σώμα αυτής. Απαραίτητη προϋπόθεση, για τη σημείωση της μεταβολής, είναι η υποβολή εκ μέρους του δικαιούχου αίτησης στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία που αυτή επήλθε. Στην αίτηση αυτή επισυνάπτονται η άδεια του επαγγελματικού πλοίου και τα προβλεπόμενα από τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν. 2743/1999 δικαιολογητικά, μεταξύ των οποίων και επικυρωμένο αντίγραφο του εγγράφου εθνικότητας του πλοίου, από το οποίο προκύπτει η οριστική νηολόγησή του σε ελληνικό νηολόγιο. Συνεπώς, στην περίπτωση μη τήρησης όσων ορίζει η διάταξη της παραγράφου 6 του άρθρου 2 του παραπάνω νόμου παύει αυτοδικαίως να ισχύει η επαγγελματική άδεια του πλοίου.

δ. Οι εν λόγω διατάξεις του ν. 2743/1999 καταργήθηκαν με τη διάταξη του άρθρου 39 του ν. 4256/2014, προβλέφθηκε όμως, με τις μεταβατικού χαρακτήρα διατάξεις του άρθρου 15 του ίδιου νόμου, ότι τα επαγγελματικά πλοία αναψυχής, που διαθέτουν άδειες του ν. 2743/1999, για τις οποίες, κατά την έναρξη της ισχύος του (14-4-2014), δεν είχε συμπληρωθεί πενταετία από την έκδοση ή την θεώρηση ή την τρίμηνη προθεσμία για την κατ' εξαίρεση θεώρησή τους, συνεχίζουν την εκτέλεση συμβάσεων ολικής ναύλωσης (ναυλοσύμφωνα) και η ισχύς αυτών παρατείνεται μέχρι την ημερομηνία υποβολής αίτησης για την καταχώρισή τους στο προβλεπόμενο από τις διατάξεις του άρθρου 2 του ίδιου νόμου Μητρώου.

ε. Στη συγκεκριμένη περίπτωση από τα στοιχεία του συνοδεύοντος το έγγραφο του ερωτήματος φακέλου, που ετέθη υπόψη μας από την ερωτώσα Υπηρεσία προκύπτει ότι δυνάμει του από 15-4-1994 ιδιωτικού συμφωνητικού η πλοιοκτήτρια εταιρεία «ΝΗΣΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ.....» πώλησε και μεταβίβασε στην κ. «Εντ.....» και τον κ. «Ρόμπερτ Πε.....», κατά ποσοστό 50% σε καθένα απ' αυτούς, το επαγγελματικό πλοίο αναψυχής «ΒΑΣΙΛΗΣ», το οποίο και τους παραδόθηκε στις 17-4-1994. Με δεδομένο όμως ότι δεν τηρήθηκαν οι οριζόμενες στο άρθρο 6 του ΚΙΝΔ διατυπώσεις δημοσιότητας, δηλαδή δεν έγινε η καταχώριση στο νηολόγιο του ιδιωτικού εγγράφου επί του οποίου εστηρίζετο η απόκτηση της κυριότητας του ως άνω πλοίου, έπεται ότι δεν επήλθε η μεταβίβαση της κυριότητας αυτού στους αγοραστές και τούτο διότι, όπως προαναφέρθηκε, η εν λόγω καταχώριση έχει συστατικό χαρακτήρα, καθόσον από αυτήν κατά το ελληνικό δίκαιο, επέρχεται η μετάθεση της κυριότητας. Περαιτέρω με την υπ' αριθμ. 5257/2011 τελεσίδικη απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Πειραιώς έγινε δεκτό ότι δυνάμει του από 30-9-1997 ιδιωτικού συμφωνητικού ο κ. «Ρόμπερτ Πε.....» μεταβίβασε στην κ. «Εντ.....» το εξ αδιαιρέτου ποσοστό συγκυριότητάς του επί του ανωτέρω πλοίου, και η τελευταία παρέλαβε ήδη από τις 30-9-1997 την πλήρη νομή και κατοχή του, διανοία κυρίου και κατέστη έτσι κυρία αυτού, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 292 ΚΙΝΔ, με έκτακτη χρησικτησία από τις 30-9-2007, νεμόμενη αυτό αδιαλείπτως για μία δεκαετία τουλάχιστον.

Συνεπώς από τις 30-9-2007, ημερομηνία κατά την οποία έγινε τελεσίδικως δεκτό ότι επήλθε η μεταβολή κυριότητας λόγω συμπλήρωσεως των προϋποθέσεων της έκτακτης χρησικτησίας, επήλθε η μετάθεση της κυριότητας αυτού. Το γεγονός ότι η μεταγραφή της ως άνω τελεσίδικης απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Πειραιώς στο Νηολόγιο του Λιμεναρχείου Λαυρίου έγινε στις 21-2-2014, οπότε και εκδόθηκε το με ίδια ημερομηνία έγγραφο εθνικότητας του πλοίου στο όνομα της κ. «Εντ.....», η οποία έγινε κυρία αυτού με πρωτότυπο τρόπο κτήσεως και ως εκ τούτου ανοίχθηκε νέα μερίδα στο όνομά της, δεν ασκεί επιρροή σε σχέση με το χρόνο επελεύσεως της ως άνω μεταβολής. Τούτο δε διότι, όπως προαναφέρθηκε, η εγγραφή αυτή, που αποσκοπεί στην

ενημέρωση των ενδιαφερομένων και των τρίτων, έχει δηλωτικό και όχι συστατικό χαρακτήρα και συνακόλουθα η μετάθεση της κυριότητας του πλοίου επήλθε στις 30-9-2007, και όχι από του χρόνου της μεταγραφής στο νηολόγιο της ως άνω τελεσιδίκης απόφασης (21-2-2014).

στ. Περαιτέρω, κατά την ενώπιον του Τμήματος συζήτηση μεταξύ των μελών αυτού επί της ερμηνείας και εφαρμογής των προπαρατεθεισών διατάξεων και αναφορικά προς το τεθέν α' ερώτημα, διατυπώθηκαν δύο γνώμες:

1. Η γνώμη της πλειοψηφίας, η οποία απαρτίστηκε από τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους Στέφανο Δέτση, Γεώργιο Κανελλόπουλο, Αικατερίνη Γρηγορίου, Ευστράτιο Συνοίκη και Παναγιώτη Παππά (ψηφοί 5), και με την οποία συντάχθηκε και ο Εισηγητής-Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. Νικόλαος Μουκαζής, δέχθηκε ότι η ημερομηνία μεταβολής της κυριότητας του επαγγελματικού πλοίου αναψυχής «B.....» είναι η 30-9-2007, οπότε συμπληρώθηκε ο χρόνος της έκτακτης χρησικτησίας. Περαιτέρω δέχθηκε ότι, με δεδομένο πως απαραίτητη προϋπόθεση για την επί της αδειας σημείωση της μεταβολής της αλλαγής πλοιοκτησίας και των στοιχείων του ως άνω επαγγελματικού πλοίου αναψυχής, είναι, κατ' άρθρο 2 παρ. 6 του ν. 2743/1999, η δια της υποβαλλομένης αιτήσεως προσκόμιση μεταξύ άλλων, και του εγγράφου εθνικότητας του πλοίου, η έκδοση του οποίου συναρτάται σε κάθε περίπτωση από προηγούμενη μεταγραφή στο νηολόγιο της εκδοθείσας- κατά τα ανωτέρω- τελεσιδίκης δικαστικής απόφασης, έπεται ότι η προβλεπόμενη στην ως άνω διάταξη τριακονθήμερη προθεσμία, για την αφετηρία της οποίας κατ' ουσίαν προβληματίζεται η Διοίκηση με το υποβληθέν α' ερώτημα, δεν αρχίζει αφότου συμπληρώθηκε ο χρόνος της έκτακτης χρησικτησίας προς κτήση κυριότητας του πλοίου (30-9-2007) αλλά από το χρονικό σημείο που έγινε η καταχώριση στο νηολόγιο της εν λόγω απόφασης (21-2-2014), καθόσον έκτοτε ήταν εφικτή η έκδοση του εγγράφου εθνικότητας του πλοίου και η βάσει αυτού σημείωση της μεταβολής επί του σώματος της αδειας. Και ναι μεν η μεταγραφή της εν λόγω δικαστικής απόφασης, με την οποία αναγνωρίζεται η κτήση κυριότητας του πλοίου με έκτακτη χρησικτησία, επιβάλλεται να γίνεται εντός ευλόγου χρόνου από την τελεσιδικία της, για λόγους δημοσιότητας και ασφάλειας δικαίου, πλην όμως η υποβολή στο νηολόγιο των

δικαιολογητικών για την ως άνω μεταγραφή, μετά παρέλευση ευλόγου χρόνου από την τελεσιδικία της απόφασης (ζήτημα πραγματικό, περί του οποίου δεν εκφέρεται γνώμη στην προκειμένη περίπτωση), δεν συνιστά παραβίαση των διατάξεων του άρθρου 2 του ν. 2743/1999 και δεν επιφέρει τις συνέπειες της παραγράφου 7 του άρθρου αυτού (αυτοδίκαιη παύση της άδειας επαγγελματικού πλοίου).

2. Η γνώμη της μειοψηφίας, η οποία απαρτίσθηκε από την Πρόεδρο του Τμήματος Χρυσάφουλα Αυγερινού, Αντιπρόεδρο Ν.Σ.Κ. και τις Νομικούς Συμβούλους του Κράτους Γαρυφαλιά Σκιάνη και Δήμητρα Κεφάλα (ψήφοι 3), δέχθηκε ότι, ενόψει των προαναφερθέντων, από το χρόνο κατά τον οποίο κατέστη τελεσίδικη η απόφαση που αναγνωρίζει την κτήση κυριότητας επί του ως άνω πλοίου με έκτακτη χρησικτησία, ήτοι από την 22-10-2012, ημερομηνία παραίτησης του εναγομένου – εκκαλούντος από το δικόγραφο της ασκηθείσας έφεσης του κατά της 5257/2011 οριστικής απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Πειραιώς, καθώς και από το δικαίωμά του προς άσκηση ενδίκων μέσων εναντίον αυτής, αρχίζει η τριακονθήμερη προθεσμία της διατάξεως της παραγράφου του άρθρου 2 του Ν. 2743/1999 για τη σημείωση της μεταβολής. Η άποψη αυτή είναι πλησιέστερη προς τον σκοπό του νομοθέτη, επειδή για λόγους ασφαλείας δικαίου, η τήρηση των κανόνων δημοσιότητας, σε περιπτώσεις όπως η εξεταζόμενη, επιβάλλεται να γίνεται «αμελλητί», δηλαδή με την άμεση, μετά την τελεσιδικία της απόφασης του αρμοδίου δικαστηρίου, μεταγραφή αυτής στο οικείο νηολόγιο του πλοίου, έτσι ώστε να είναι εμφανή σε όλους τους ενδιαφερόμενους, καθώς και στις Λιμενικές Αρχές, τα νομικά και πραγματικά περιστατικά του νηολογημένου πλοίου και να γίνονται οι σχετικές αλλαγές στα ναυτιλιακά έγγραφα αυτού.

IV. Κατ' ακολουθίαν των προεκτεθέντων, το Δ' Τμήμα του Ν.Σ.Κ. γνωμοδοτεί, κατά πλειοψηφία, ως προς το α' σκέλος του ερωτήματος ότι, η ημερομηνία μετάθεσης της κυριότητας του επαγγελματικού πλοίου αναψυχής «B.....» Ν.Λ. 189, σύμφωνα με όσα εδέχθη το Πολυμελές Πρωτοδικείο Πειραιώς, με την υπ' αριθμ. 5257/2011 τελεσίδικη απόφασή του, είναι η 30-9-2007, οπότε συμπληρώθηκε ο χρόνος της με έκτακτη χρησικτησία κτήσης της

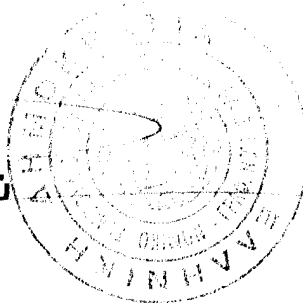
κυριότητας του πλοίου «B.....», από την κ. «Έντ....» πλην όμως, η εμπρόθεσμη ή μη δήλωση της εν λόγω μεταβολής στην αρμόδια Διεύθυνση του Υ.Ν.Α. υπολογίζεται από το χρονικό εκείνο σημείο κατά το οποίο έγινε η καταχώριση στο νηολόγιο της υπ' αριθμ. 5257/2011 τελεσίδικης απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Πειραιώς (21-2-2014) και τούτο διότι έκτοτε ήταν εφικτή η έκδοση του σχετικού εγγράφου εθνικότητας του πλοίου, η υποβολή του οποίου στην ως άνω Υπηρεσία, για την επί της αδείας σημείωση της ως άνω μεταβολής, κρίνεται αναγκαία κατά νόμο. Συνακόλουθα, ενόψει της διδομένης επί του α' ερωτήματος απάντησης, παρέλκει ως αλυσιτελής η εξέταση του β' ερωτήματος.

Θ Ε Ω Ρ Η Θ Η Κ Ε

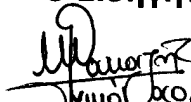
Αθήνα, 13 Φεβρουαρίου 2015

Η Πρόεδρος

Χρυσαφούλα Αυγερινού
Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Ο Εισηγητής

Νικόλαος Μουκαζής
Πάρεδρος ΝΣΚ